

یادداشت

چرا ارزیابی شورای اطلاعات ملی آمریکا مهم است؟

شورای اطلاعات ملی آمریکا یکی از سازمان‌های اطلاعاتی آمریکاست که وظیفه تبیین استراتژی‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت را برعهده دارد. این مرکز که از آن به‌عنوان مرکز تفکر استراتژیک میان‌مدت و بلندمدت در جامعه اطلاعاتی ایالات متحده است، در سال ۱۹۷۹ تشکیل و به بررسی سلسله ارزیابی‌های استراتژیک می‌پردازد که آمریکا در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی با آن روبه‌رو خواهد شد. یکی از دلایل تشکیل این شورا، پیش‌بینی نادرست سازمان اطلاعاتی آمریکا در دهه ۱۹۶۰ بود. در این دهه پیش‌بینی نادرست سازمان اطلاعاتی وقت در سال ۱۹۶۲، در خصوص بحران خلیج کوبا باعث شد تا مقامات آمریکایی به فکر ایجاد شورایی برای ارزیابی دقیق چالش‌های پیش‌رو بیفتند. گستره حوزه‌های مورد بررسی شورای اطلاعات ملی آمریکا به موضوعات سیاسی، اقتصادی و نظامی محدود نمی‌شود بلکه در برخی موارد چالش‌های بهداشتی‌ای همچون گسترش بیماری ایدز را نیز بررسی می‌کند.

هدف شورای اطلاعات ملی آمریکا این است که بدون تردید، بی‌طرفانه و بدون در نظر گرفتن اینکه آیا قضاوت‌های تحلیلی‌اش مطابق با سیاست فعلی ایالات متحده است، بهترین اطلاعات را به سیاست‌گذاران ارائه کند. یکی از مهم‌ترین پروژه‌های تحلیلی شورای اطلاعات ملی آمریکا، گزارش جهانی است که این شورا برای رئیس‌جمهور آینده آمریکا تهیه می‌کند. این گزارش به رئیس‌جمهور آینده بین روز انتخابات و روز افتتاحیه تحویل داده می‌شود. در این گزارش، سناریوهای حیاتی برای روند جهانی با افق زمانی تقریبی ۱۵ سال ارزیابی می‌کند. تحلیل روند جهانی، پایه‌ای برای ارزیابی سیاست‌های راهبردی بلندمدت برای کاخ سفید و جامعه اطلاعاتی است. تازه‌ترین گزارش جهانی روند نهادهای جهانی، «روند جهانی: پارادوکس پیشرفت» در ژانویه ۲۰۱۷ منتشر شد. این پروژه شامل تحقیقات گسترده و مشاوره با افراد در داخل دولت ایالات متحده و در سراسر جهان است. سایت گزارش روند نهادهای جهانی درباره چگونگی عملکرد خود این‌گونه توضیح می‌دهد که «شورای اطلاعات ملی آمریکا برای تهیه این ارزیابی استراتژیک پیش‌فرض‌ها و روندهای کلیدی را بررسی می‌کند. ما نتایج و پیامدهای گوناگونی را در کوتاه‌مدت (۵ سال) و بلندمدت (۲۰ سال) مورد بررسی قرار می‌دهیم. ما از شبیه‌سازی‌های تحلیلی برای کشف مسیرهای آینده استفاده کرده‌ایم و چندین سناریو را مورد استفاده قرار داده‌ایم.» این گزارش جهانی که مبتنی بر پیش‌بینی‌های آینده جهان است، حاصل کار سازمان‌های اطلاعاتی آمریکاست که شورای اطلاعات ملی آمریکا مدیریت آن را برعهده دارد. البته این شورا می‌تواند برخی اطلاعات خود را با همکاری افراد اکادمیک و بخش خصوصی به دست آورد اما با این حال برای تهیه گزارش دقیق، به فکته‌ها و اطلاعات دقیق آن هم از سوی نهادهای امنیتی نیاز است. در گزارش اخیر این شورا، در آن به روند جهانی و تناقض پیشرفت اشاره شده است. بار دیگر به چین و قدرت اقتصادی این کشور اشاره شده است. این گزارش در ابتدای ژانویه ۲۰۱۷ به دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور جدید آمریکا تحویل داده شد تا او ارزیابی دقیقی از آینده تحولات بین‌المللی داشته باشد. در اهمیت این ارزیابی همین بس که ترامپ بخش اعظم سیاست‌های خود را بر پایه این گزارش بنا کرد. دونالد ترامپ که بیش از یک سیاستمدار، یک تاجر بین‌المللی است، با درک درست از این ارزیابی، بلافاصله مهار چین را در دستور کار خود قرار داد. او در چندین نوبت تعرفه‌های سنگین بر محصولات چینی وضع کرد تا با مهار این کشور، بتواند در روند قدرت گرفتن چین خلل ایجاد کند و همچنان در صدر اقتصاد دنیا بایستد اما موتور توسعه و پیشرفت چینی‌ها با جنگ تعرفه‌ای از کار نیفتاد و آنان بدون توقف به حرکت خود ادامه دادند. بازگشت به درون

و دوری از ماجراجویی‌های منطقه‌ای، بخش دیگری از سیاست ترامپ در عرصه بین‌الملل بوده است. او بر خلاف خواسته متحدانش در غرب آسیا، اعلام کرده نیروهایش را از این منطقه خارج خواهد کرد. این موارد نشان می‌دهد که این ارزیابی استراتژیک تقریباً خالی از نقص و عیب است که رئیس‌جمهور آمریکا بر پایه آن اقدام و عمل می‌کند. با چنین فرضی باید در آینده نظاره‌گر روسیه و چینی قدرتمندتر از آنچه امروز شاهدیم، باشیم. علاوه‌بر این باید ناوهای آمریکا را به جای خلیج فارس، در خلیج خوک‌ها پیدا کرد.

آینده اقتصاد دنیا به روایت شورای اطلاعات ملی آمریکا

صعود شرق، افول اقتصاد اروپا

دارد. آفریقا بیشترین رشد را در نیروی انسانی سن کار دارد که طی دو دهه آینده یک مزیت اقتصادی بزرگ محسوب می‌شود. یکپارچگی اقتصاد جهانی در معرض خطر جنبش‌هایی است که علیه تجارت جهانی و بازار آزاد به راه افتاده است. سازمان تجارت جهانی در معرض مخالفت برخی کشورها برای محدود کردن تجارت است یا مخالفت با موافقتنامه‌هایی مانند TPP (موافقتنامه ۱۲ کشور حاشیه اقیانوس آرام منهای چین).

تکنولوژی راننده حیاتی برای هدایت بهره‌وری در آینده است اما همواره منبع اضطراب کارگران هم بوده است. با این حال وقتی درباره بهره‌وری صحبت می‌شود این پیشرفت‌های تکنولوژیکی است که حیاتی محسوب می‌شود خصوصاً درباره حفظ رشد اقتصادی کشورهایی که نیروهای کار و سرمایه انسانی در آنها کاهش می‌یابد یا ثابت می‌ماند. موضوعات دیگری مانند زیرساخت‌ها، تحقیق و توسعه، مقررات و قوانین، شیوه‌های مدیریت، آموزش و پرورش هم اهمیت دارند که نیاز به تخصیص بودجه دارند.

نگاه به درون

در حالی که دموکراسی‌های صنعتی مانند آمریکای شمالی، اروپا، استرالیا، ژاپن و کره جنوبی سعی دارند احساس رفاه طبقه متوسط‌شان را حفظ کنند، در عین حال تلاش می‌کنند پوپولیسم و انگیزه‌های بومی‌گرایی را معتدل کنند. در نتیجه نگاه به داخل از سوی این کشورها جای خود را به ماجراجویی‌های خارجی پرهزینه دهه‌های گذشته می‌دهد. این چشم‌انداز در اتحادیه اروپایی بیشتر از بقیه نقاط جهان خواهد بود و ابهاماتی درباره حکمرانی اروپا و چالش‌های داخلی آن را مطرح می‌کند. اختلافات داخلی اتحادیه اروپا، مشکلات جمعیتی و اجرای ناموفق سیاست‌های اقتصادی، وضعیت اروپا را به‌عنوان یک بازیگر جهانی تهدید می‌کند. در پنج سال آینده نیاز به دوباره‌سازی ارتباطات اروپایی در سایه تصمیم بریتانیا برای خروج از اتحادیه اروپا، قدرت این اتحادیه را تضعیف می‌کند و همکاری‌های فرآتلانتیک را به تحلیل می‌برد. از سوی دیگر احساسات ضد مهاجرتی باعث تقویت پوپولیسم می‌شود که این اقدام حمایت‌های داخلی از رهبران سیاسی اروپا را کاهش می‌دهد.

با افت‌وخیز جهانی همراه می‌شود. به همین علت به حداقل رساندن هزینه‌های جابه‌جایی برای چین حیاتی است زیرا زمانی که چین ضربه اقتصادی بخورد، تامین استانداردهای زندگی در این کشور به چالش می‌خورد و ثبات اجتماعی ضعیف شده و حزب کمونیست قدرت‌ش تضعیف می‌شود. پیر شدن جمعیت فعلی آن نیز موجب می‌شود که چین تلاش‌هایی برای بهبود بازتنشستگی و افزایش خدمات و مزایای بهداشتی درمانی در دستور کار قرار دهد که همین موضوع ماجرا را پیچیده‌تر می‌کند. چین می‌تواند با افزایش هزینه تولید یا تشویق دولت‌ها برای سرمایه‌گذاری در حوزه ترانزیت و تامین زیرساخت‌های حمل‌ونقل هزینه انتقال را کاهش دهد.

سطح ابزارهای تکنولوژیک در اقتصاد اروپا در حال گذار است. به سبب برگزیت و خروج بریتانیا از اتحادیه اروپا، چالش‌های سیاسی به وجود می‌آید. مشکل بدهی در یونان، ایتالیا و اسپانیا نیز سیاست‌های مالی و پولی اتحادیه اروپا را با چالش مواجه می‌کند. ضدگرایی در اتحادیه اروپا به‌منظور مقابله با نظام تجارت آزاد و لیبرالیسم اقتصادی

صدای قدرتمندی می‌شود. تمایلی برای ادغام در اقتصاد جهانی به اندازه گذشته وجود ندارد. هند دارای بیشترین ظرفیت و استعداد برای افزایش رشد اقتصادی در سطح جهان به دلیل میزان جمعیت و موفقیت‌های خود در بخش فناوری است. اما با این حال باید در حوزه انرژی، حمل‌ونقل و زیرساخت‌های تولید، توان خود را افزایش دهد. کمتر از چین با مشکل نیروی انسانی مواجه خواهد بود اما باید در سال‌های فعلی روی موضوعات آموزش پایه و آموزش عالی برای بهبود وضعیت اشتغال سرمایه‌گذاری بیشتری انجام می‌شود و عدم تعادل در بازار آن افزایش می‌یابد و به دلیل حجم بزرگ اقتصاد چین این عدم تعادل و هزینه‌های آن ابعادی گسترده‌تر از چین می‌گیرد و

می‌کند. گسترش نفوذ روسیه در حوزه بالکان و برخی نقاط اروپا سبب تقویت احساسات ضدروسی شده است. از یک سو روسیه تلاش می‌کند وانمود کند که به دنبال همکاری‌های بین‌المللی است و از سوی دیگر به دنبال تضعیف نهادهای غربی و روی کار آوردن رهبرانی در دموکراسی‌های این منطقه است که مقاومت و مقابله با آمریکا را تقویت می‌کنند.

مردم به رونق اقتصادی می‌رسند؟

بر پایه این گزارش، در سال‌های آینده اقتصاد جهان تحت تاثیر اقتصادهای بزرگ‌تر، استرس‌های مالی، بی‌ثباتی و عدم اطمینان بیشتری را تجربه خواهد کرد. این اتفاقات به‌ویژه تحت تاثیر اقتصاد چین و هند خواهد بود که اقتصادشان سریع‌تر از بقیه کشورها

رشد خواهد کرد حتی اگر سرعت رشد اقتصادی‌شان از سرعت رشد فعلی آنها هم کمتر باشد. این اتفاق شک و تردید در ادغام و مزایای آن در اقتصادی جهانی را بیشتر کرده است. در آینده تامین نیروی کار و سرمایه انسانی به یک چالش جدی برای دو اقتصاد بزرگ جهان یعنی چین و اتحادیه اروپا تبدیل خواهد شد که از اثرات طرح یک

دهه - یک کودک در چین است. تلاش برای آزادسازی بیشتر تجارت جهانی منجر به اسپاسم احساسات محافظه‌کارانه در کشورها می‌شود و یک عقب‌نشینی از اتحادها را به همراه دارد. با توجه به اینکه چین مرکز رو به رشد تقاضای کالا است و کشورها در این زمینه با چین کنار می‌آیند، کشور چین به سبب هزینه‌های ترانزیت و انتقال کالا با زبان‌های زیادی مواجه می‌شود که خسارت‌هایی در قالب عدم تولید به همراه دارد و طبیعتاً به سبب سرمایه‌گذاری‌های گسترده انجام شده، منجر به افزایش بدهی چین می‌شود و عدم تعادل در بازار آن افزایش می‌یابد و به دلیل حجم بزرگ اقتصاد چین این عدم تعادل و هزینه‌های آن ابعادی گسترده‌تر از چین می‌گیرد و

فرهیختگان | در همان روزهایی که دونالد ترامپ

رئیس‌جمهور آمریکا، مایک پمپئو وزیر امور خارجه‌اش را راهی غرب آسیا کرد تا یک نمایش تبلیغاتی ضدایرانی را به نمایش بگذارد، در سوی دیگر قاره کهن، چینی‌ها سخت مشغول کار بودند تا آخرین بندهای برتری اقتصادی آمریکا را نیز پاره کنند. چینی‌ها چشم به جایگزینی «یوان» به جای «دلار» در چرخه اقتصاد جهانی دوخته‌اند.

آنها که به‌تازگی از بند جنگ تعرفه‌های آمریکا نجات پیدا کرده‌اند، در بیان آرزوهای خود محتاطانه عمل می‌کنند اما رهبران اقتصادی دنیا صریح‌تر این را عنوان می‌کنند. هفته گذشته گارنی، رئیس بانک مرکزی انگلیس اعلام کرد انتظار می‌رود یوان به رقیب جدی برای دلار تبدیل و به ازه اصلی جهان در تجارت بین‌الملل بدل شود. این البته یک پیش‌بینی است اما اقدام دولت روسیه برای کاهش ذخایر ارزی دلاری این کشور، نشان می‌دهد که کشورها دیگر نمی‌خواهند به آمریکا اعتماد کنند. به‌تازگی بانک مرکزی روسیه اعلام کرد سهم دلار از ذخایر ارزی این کشور را به رقم بی‌سابقه‌ای کاهش و ۱۰۰ میلیارد دلار از این ذخایر را به یورو، ین ژاپن و یوان چین تغییر داده است. چین در حال فتح قله‌های اقتصاد جهانی است و روسیه نیز در چند سال اخیر به‌خوبی توانسته نفوذ خود در منطقه غرب آسیا و آفریقا را توسعه دهد. هند همسایه جنوب غربی یکن هم سرعت پیشرفت اقتصادی‌اش را شتاب بخشیده و براساس پیش‌بینی‌ها تا سال ۲۰۳۰، بالاتر از آمریکا و در جایگاه دومین اقتصاد برتر جهانی تکیه خواهد زد.

این تحول البته موضوعی دور از تصور و غیرقابل پیش‌بینی نبوده است. در ارزیابی استراتژیک ۲۳۵ صفحه‌ای شورای اطلاعات ملی آمریکا که در آن روندهای جهانی پیش‌بینی شده، تمرکز ویژه‌ای روی چین به‌عنوان قطب اقتصاد دنیا شده است. شورای ملی اطلاعات آمریکا از سال ۱۹۹۷ هر چهار سال یک‌بار یک ارزیابی استراتژیک طبقه‌بندی نشده را منتشر کرده است که می‌توان در آن پیش‌بینی‌هایی درباره روند جهانی حتی تا ۲۰ سال آینده را یافت. این ارزیابی استراتژیک به رهبران ارشد ایالات متحده ارائه می‌شود تا آنها بر اساس آن فکر و برنامه‌ریزی کنند.

در این ارزیابی استراتژیک که سال ۲۰۱۷ منتشر شده، آینده روسیه و هند نیز مورد توجه قرار گرفته است. بر همین اساس دونالد ترامپ، تمرکز اصلی خود را روی چین و تنظیم روابط اقتصادی با این کشور گذاشت اما روند نزولی قدرت آمریکا در برابر غول اقتصادی چین، او را ناچار کرد تا چند گام به عقب بردارد. در این ارزیابی استراتژیک که با عنوان «تناقض پیشرفت» منتشر شده، به تداوم رشد اقتصادی در دنیا هر چند به صورت ضعیف اشاره شده است.

بر اساس این ارزیابی استراتژیک، در آینده چین و روسیه قدرت بیشتری کسب خواهند کرد. هر دو کشور با وجود اینکه سرعت رشد مادی‌شان کاهش می‌یابد در پی گسترش حوزه نفوذ در مناطق خود هستند و سعی دارند سیاست‌هایشان را به نوعی شکل دهند که پیام مخالفت با حضور آمریکا در منطقه‌شان درک شود. روسیه به دنبال حوزه نفوذ در آسیای مرکزی و چین به دنبال کانال‌های سوخت ارزان قیمت خواهند بود. هند در این میان که به سبب رشد اقتصادی‌اش در حال قدرتمند شدن است، منافع خود را در این مناطق دنبال و روابط مسکو و واشنگتن را هدایت

شکار بزرگ انصارالله

منابع خبری از مرگ «محمد صالح طماح»، فرمانده سازمان اطلاعات دولت مستعفی یمن که در جریان حمله پهپادهای «جنبش انصارالله» مجروح شده بود، خبر دادند. به گزارش «ایرنا»، روزنامه فرامنطقه‌ای «رای الیوم» نوشت که پس از بمباران روز پنجشنبه پایگاه نظامی «العند» در عدن توسط پهپاد هجومی انصارالله، عده‌ای از مقامات نظامی و سیاسی حاضر در این پایگاه زخمی یا کشته شده بودند که صالح طماح نیز در میان مجروحان بود. در این حمله همچنین «سالم عبدالله النخعی» رئیس ستاد مشترک ارتش دولت مستعفی و «صالح الزدنادی» معاون وی، «عبدالله التركي» استاندار «لحج»، «صالح البکری» معاون استاندار و «محمد جواس» فرمانده کل پایگاه‌العند نیز زخمی شدند. کارشناسان معتقدند که این ضربه اطلاعاتی و خسارت جبران‌ناپذیر را می‌توان پاسخ انصارالله به نقض مکرر آتش‌بس در بندر «الحدید» از سوی ائتلاف سعودی - اماراتی دانست.

تاسیس پایگاه نظامی روسیه در سودان

پارلمان سودان از احتمال احداث پایگاه نظامی روسیه در آب‌های منطقه‌ای سودان در دریای سرخ خبر داد. به گزارش «ایسنا»، پارلمان سودان اعلام کرد در راستای توسعه توافقنامه «تسهیل اقدامات برای ورود کشتی‌های جنگی روسیه و سودان به بندر دو کشور» احتمال احداث پایگاه نظامی روسیه در آب‌های منطقه‌ای سودان در دریای سرخ وجود دارد. الهادی آدم، رئیس کمیته دفاع و امنیت پارلمان سودان در اظهاراتی که خبرگزاری «اسپوتنیک» آن را منتشر کرد، گفت این توافقنامه اقدامی در راستای برقراری روابط استراتژیک میان دو کشور است. همچنین دیمیتری مدودف، نخست‌وزیر روسیه با پیش‌نویس این توافقنامه موافقت کرده است. در این راستا متوکل محمود، نایب‌رئیس کمیته روابط خارجه در پارلمان سودان به «المیادین» گفت: «توافقنامه کشتی‌های جنگی روابط با مسکو را تقویت خواهد کرد.» محمود افزود: «البته در حال حاضر تلاشی برای احداث پایگاه‌های روسی در سودان در جریان نیست.»

بازداشت ده‌ها نفر در اعتراضات فرانسه

وزارت کشور فرانسه شنبه‌شب اعلام کرد که در نهمین شبانه از تظاهرات جلیقه‌زدها در سراسر این کشور، ۸۴ هزار نفر شرکت داشتند. به گزارش شبکه‌خبری «اسکا نیوز»، «کریستوف کاستانر»، وزیر کشور فرانسه درخصوص تظاهرات جلیقه‌زدها گفت: «تنها در پاریس هشت هزار نفر در تظاهرات شرکت داشتند.» پلیس فرانسه نیز اعلام کرد که در تظاهرات روز شنبه ۱۲۱ نفر دستگیر شدند. نهمین هفته از تظاهرات «جلیقه‌زدها» در برخی شهرهای فرانسه روز شنبه نیز برگزار شد. پلیس در برخورد با جلیقه‌زدها در میدان اتوآل که خیابان شانزده لیزه به آن منتهی می‌شود، از گاز اشک‌آور استفاده کرده است. بسیاری از جلیقه‌زدهای معترض مجهز به ماسک و مواد دوزخا بودند. لوران نونیز، وزیر مشاور دولت فرانسه در امور داخلی روز جمعه اعلام کرد: «دولت برای نهمین هفته از اعتراض‌ها، نیروهای نظامی، واکنش و بازداشت‌های بیشتر و شدیدتری را پیش‌بینی کرده است.

بازگشت ۱۰ هزار تروریست به آفریقا

تارنامی «الشرق» الجزایر در گزارشی درخصوص بازگشت تروریست‌ها از کانون‌های درگیری در خاورمیانه به قاره آفریقا و خطرهای آنها برای منطقه نوشت بر اساس اطلاعات موجود بیش از ۱۰ هزار عنصر داعشی و القاعده‌ای به آفریقا بازگشته‌اند. به گزارش «الشرق»، روزنامه «دنشال اینترست» نیز اوایل ماه سپتامبر گذشته به نقل از «مک کول» یکی از اعضای کنگره آمریکا نوشت ۱۰ هزار عنصر عضو سازمان‌های تروریستی داعش و القاعده به آفریقا بازگشته‌اند. الجزایر طی هفته‌های گذشته مانع ورود شماری از اتباع سوریه به خاک خود شد. وزارت کشور الجزایر اعلام کرد برخی تروریست‌ها تحت پوشش پناهجو سعی در ورود به این کشور و ناامن کردن آن داشتند اما نیروهای امنیتی و ارتش به آنها فرصت فعالیت نمی‌دهند. اکنون گروه‌های مختلفی در لیبی، مالی و نیجر با القاعده و داعش در ارتباطند و در منطقه فعالیت می‌کنند.

